

FCI – Standard nr 190 / 12. 01.1998/ D

HOVAWART

(HOVAWART)

PÄRITOLU: Saksamaa.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE
AEG:

12.01.1998.

KASUTUS: Teenistuskoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2

Pinšerid, šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad .

Alarühm 2.2

Molossid, Mäestikukoerad.

Töökatssetega.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Hovawart on väga vana saksa töökoeratõug. Tõunimi pärineb keskülemsaksa keelest : Hova – hoov (sk.k der Hof) ja wart – vaht, valvur (sk.k der Wächter). Alates aastast 1922 on see tõug uuesti taastatud tüübilt sarnastest koertest, keda taluõuedel veel leida oli. Peale selle kasutati esimestel aastatel aretuses ka saksa lambakoera, newfoundlandi koera, leonbergeri ja teiste tõugude vere lisamisega ristamist. Jõuliste selektsioonimeetodite abil saavutati algupärase tarbekoeratüübi taastamine.

Tõu kodumaal omistatakse hovawardi tervise seisukorrale väga suurt tähendust. Seejuures on näiteks puusaliigese düsplasia osas aastakümnete jooksul vaid HD-vabade loomade aretusse selekteerimisega saavutatud haiguse esinemissageduse taandumine mõnele protsendile. Jääb loota, et need püüdlused leiaksid järgimist ka kõikide teiste hovawardiühenduste poolt.

ÜLDMULJE :

Hovawart on tugev, keskmise suurusega, veidi pikliku kehaehitusega pikakarvaline teenistuskoer. Soolised iseärasused tulevad eriti selgelt esile ennekõike pea kujus ja kehaehituses.

OLULISED PROPORSIOONID :

Kerepikkus moodustab ca 110 % kuni 115 % turjakõrgusest.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Hovawart on tuntud mitmesuguseks kasutusotstarbeks sobiva teenistuskoerana. Tasakaalustatud ja heatahtliku olemuse juures on tal selgelt väljendunud kaitsetahe, võitlusvalmidus, enesekindlus ja taluvusvõime, lisaks keskmine temperament ning väga hea ninatöö (haistmismeel). Tema harmoonilise välimusega

kehaehitus ning eriline kiindumus oma peresse lubavad hovawardist kujundada ennekõike eeskujuliku seltsi-, valve-, kaitse-, pääste- ja juhtkoera.

PEA :

Ninaselg on sirge ning kulgeb paralleelselt kolju ülaosaga. Koon ja koljuosa on ligikaudu sama pikkusega. Nahk peas on tihedalt liibuv.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Tugeva pea juures on lai, võlvunud laup.

Üleminek laubalt koonule : Hästi märgatav.

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Ninasõõrmed on hästi arenenud. Piirdemärgistega mustadel ja mustadel koertel on musta pigmendiga, blondidel koertel on pigment must, lubatud on ajutine pigmenti valastumine.

Koon : Tugev; aheneb veidi niihästi küljelt kui ka pealtvaates.

Mokad : Liibuvad tihedalt.

Hambad / Hambumus : Hovawardil on täiskomplektne, tugev hammastik kääritaolise hambumusega ja 42 hambaga hambavalemis. Hambad asuvad lõualuudes otse. Lubatud on otsehambumus.

Silmad : Silmad on ovaalsed, mitte pungis ega ka sügaval asetsevad. Värvilt tumepruunid kuni keskmised pruunid. Silmalaud on tihedalt liibuvad.

Kõrvad : Lõdvalt rippuvas asendis kolmnurga kujulised kõrvad on kõrgele kinnitunud ning teineteise suhtes laia asetusega, laiendades nii optiliselt koljuosa, ja on vähemalt suunurgani ulatava pikkusega. Kõrvatipp on veidi ümardunud. Rahulikus olekus on kõrvad lamedalt alla laskunud, tähelepanelikkuse korral kerkivad kõrvad veidi ja on ette suunatud. Kõrvade esiserv asub umbes silma ja kuklakühmu vahemaa keskel.

KAEL :

Tugev kael on keskmise pikkusega ja kurgualune nahk on tihedalt liibuv.

KERE :

Selg : Selg on sirge ja kindel.

Nimme (lanne) : Nimme on tugev ja veidi pikem kui laudjas.

Laudjas : Keskmise pikkusega laudjas on veidi laskuv.

Rindkere : Rind on lai, sügav ja tugev.

SABA :

Koheva karvkattega saba ulatub allapoole kannaliigeseid, kuid mitte päris maani.

Vastavalt koera meeles seisundile võib saba olla kõrgele selja kohale keerdunud või rippuda otse alla.

JÄSEMED :

ESIJÄSEMED :

Esijalad on tugevad ja nii eest kui küljelt vaadates sirged ning püstised.

Õlad : Väga tugeva lihastikuga. Labaluud on pikad ja tahasuunas hästi kaldus asetusega.

Õlavarred : Pikad, tihedalt kerele liibuvad.

Küünarnukid : Rinnakorvile surutud.

Randmeliigesed : Tugevad.

Kämblad : Mõõdukalt kaldus asetusega.

TAGAJÄSEMED :

Tagajalad on tugevad ja tagantvaates püstise seisuga.

Tagajäsemesed on hästi nurgitunud.

Reied ja sääred : Hästi lihaselised.

Kannaliigesed : Tugevad, madala asetusega.

KÄPAD :

Käpad on ümarad, tugevad ja kompaktsed. Varbad on hästi võlvunud ja tihedalt kooshoiduvad. Lisavarbad tuleb eemaldada, välja arvatud maades, kus see seadusega keelatud on.

Mustadel ja piirdemärgistega mustadel koertel on küüned musta pigmendiga. Blondidel koertel võivad küüned olla vähem pigmenteerunud.

LIIKUMINE :

Hovawart liigub kõikide allüüride korral nii eest- kui tagantvaates sirgjooneliselt ja ulatusliku sammupikkusega. Traav on hea ulatusega ja hea tagajalgade tõukega.

NAHK :

Nahk on kogu ulatuses tihedalt liibuv. Piirdemärgistega mustadel ja mustadel koertel on nahal sinakas toon, blondidel on see enamasti roosatooniline.

KARVKATE :

KARV : Pikk ja tugev karv on veidi laines ja liibuv, väheldase alusvillaga. Pikem on karv rinnal, kõhu all, esijalgade tagapoolel, reite tagakülgedel ning sabas. Peas, esi- ja tagajalgade esikülgedel on karv lühike. Karvkate on tihe.

VÄRVUS : Hovawardil esineb kolm värvusevarianti : piirdega must, must ja blond.

Must piirdega : Karvkate on must ja läikiv, värvimärgiste värv on keskmine blond. Peas algab märgisejoonis poolest koonu pikkusest ja ulatub suunurkadest üle kuni kurgualuseni. Täpikujulised märgised silmade kohal on hästi märgatavad. Rinnamärgiseid moodustavad kaks teineteise kõrval asuvat laiku, mis võivad omavahel ka kokku ulatuda.

Esijalgadel ulatuvad märgised välisküljelt varvastest kuni kämblani ja jala tagapoolel kuni küünarnukini. Tagajalgade värvimärgised on külgvaates nähtavad kuni kannaliigeseni laia vöödina ja sellest ülespoole vaid kitsa triibuna, ulatudes tagajalal eestpoolt kuni kõhujooneni. Piirdevärvi leidub ka sabatüve all. Kõikjal on piirdemärgised selgepiirilised. Lubatud on üksik väike valge laik rinnal ning mõned valged karvad varvastel ja sabatipus. Silmalaugude servad, mokad ja käpapadjandid on musta pigmendiga.

Must : Karvkate on must ja läikiv. Lubatud on üksik väike valge laik rinnal ning mõned valged karvad varvastel ja sabatipus. Silmalaugude servad, mokad ja käpapadjandid on musta pigmendiga.

Blond : Karvkate on keskmine blond, läikiv ja muutub kõhu ning jalgade suunas heledamaks. Lubatud on üksik väike valge laik rinnal ning mõned valged karvad varvastel ja sabatipus. Silmalaugude servad, mokad ja käpapadjandid on musta pigmendiga.

SUURUS :

Turjakõrgus : isastel 63 - 70 cm,
emastel 58 - 65 cm.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eelnimetatud punktides tuleb lugeda veaks, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

Üldmulje :

- Välimuselt tõutüübile mittevastavad koerad.
- Tugevasti maskuliinsed emased.
- Tugevasti feminiinsed isased.

Proportsioonid :

- Tugevad proportsioonihälbed.

Käitumine ja iseloom :

- Agressiivsed, arglikud, paugukartlikud või apaatsed koerad.

Pea :

- Laubalõike puudumine.
- Sinised silmad või klaasjad silmad.
- Püstised, tipust lontis või rooskõrvad või hajali asetsevad kõrvad.
- Ülehambumus, alahambumus, segahambumus.
- Rohkem kui kahe hamba puudumine PM1 või M3 seast või mistahes muu hamba puudumine.

Kael :

- Väljendunud kaelalott või liigselt lõtva kurgualuse nahka.

Kere :

- Tugevasti läbivajunud selg või tugevasti küürus selg.
- Kitsa või tünnikujuline rindkere.
- Sabaanomaaliad, oluliselt lühenenud saba, väljakujunenud rõngassaba.

Jäsemed :

- Tugevalt tagakõrge siluett.

Karvkatte struktuur :

- Ülemääraselt lokkis karvkate (Ringlokid).

Karvkatte värvus :

Üldiselt :

- Kõik standardis kirjeldamata värvused, seal hulgas sinakashall, ulukivärv, pruun, valge, laiguline, nõgise tooniga blond või valdavalt mitme eritoonilise alaga karv.
- Valged laigud. Üksikud valged karvad reie sisepinnal ei põhjusta aretuskeeldu.

Märgistega mustad koerad :

- Hallid või pruunid laigud väljaspool piirdemärgiseid.
- Valdavalt mustast erinevat värvi alusvill.
- Valdavalt hallid või valkjad värvimärgised.

Mustad koerad :

- Hallid või pruunid laigud.
- Valdavalt mustast erinevat värvi alusvill.

Blondid koerad :

- Üksikud valged karvad koonuseljal ei põhjusta aretuskeeldu.
- Täies ulatuses punakasblond värv ilma helenemiseta.
- Valkjas-blond värv, isegi kõrvadel.
- Märgatavad valged värvimärgised.
- Tumedad laigud või tume mask.

Suurus :

- Alamõõdulisus.
- Ülemõõdulisus rohkem kui 3 cm.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärdi tõlge

saksakeelsest originaalist, oktoober 2004.

heaks kiidetud EKL juhatuses 16.12. 2004 protokoll nr 13